

VAAZ/KELAM ÇALIŞMASI TASLAĞI
Galatyalılar Mektubu Üzerine Bir İnceleme

Bu incelemenin bakış açısı:

“Galatyalılar Mektubu yazıldığında, bu Mektubun alıcıları ne anlamalı ve ne yapmalıydılar? Kutsal Kitap bütününde bu Mektubun mesajı ne olmalıydı?” sorusuna açıklık getirmek için ayetler incelenirken; diğer yandan da “Galatyalılar Mektubunu okuyan bugünün kilisesi olarak bizler bu mektuptan nasıl pratik bir ders çıkartmalıyız?” sorusuna cevap aramak.

Hazırlayan: Rev. İlhan Keskinöz
© **Türk Dünyası Presbiteryen Kilisesi**
www.presbiteryen.org

Kısaltmalar:

BİA:Belçika İnanç Açıklaması
Hİ:Heidelberg İlmihali
WİA.:Westminster İnanç Açıklaması
WKİ:Westminster Kısa İlmihal
WUİ:Westminster Uzun İlmihal

İçerik Şeması:1[1]

Müjde eşsizdir:

- I. (1:1-5)
- II. (1:6-10)
- III. (1:11-2:21)
  - a. (1:11-17)
  - b. (1:18-2:10)
  - c. (2:11-21)

Müjde üstündür:

- IV. (3:1-4:31)
  - a. (3:1-5)
  - b. (3:6-4:11)
  - c. (4:12-20)
  - d. (4:21-31)

Müjde özgürlüktür:

- V. (5:1-6:10)
  - a. (5:1-15)
  - b. (5:16-6:6)
  - c. (6:7-10)
- VI. (6:11-18)

Galatyalılar Mektubunu Nasıl İnceleyebiliriz?

Galatyalılar Mektubuna içerik şemasına göre VI bölüm halinde bakacağız.

Ancak bu mektubu çalışmaya başlamadan önce, bütün mektubu bir bölüm ya da ayet yokmuş gibi, tek parça olarak birden fazla okumak böyle çalışmalar için faydalı bir disiplindir. Çünkü bir araştırma veya yorum için mektubun bir bölümüne bakarken mektubun genel mesajının bütünlüğünü de göz önünde bulundurmak gerekecektir. Bu yüzden de metni birden fazla okumak gereklidir.

Galatyalılar Mektubunu bölümlere göre incelerken her bölüme, genel olarak kullandığınız İncil tercümesinden farklı olan bir tercüme ile bakmak da konuya farklı açılardan bakabilmek için gereklidir. Bu anlamda Galatyalılar Mektubunu VI bölüm halinde incelerken, metnin bütününe bakarak 22 alt bölüm görmekteyiz.

Bu 22 alt bölüm içinde tek tek her bir bölüme bakarken, o bölüme ışık tutan ya da o bölüm içinde gözden kaçırmamamız gereken ayetlerin altını çizmek faydalı olacaktır. Her bir alt bölümü özetleyen ayetlere bakarak düşünmeye ve incelemeyi sonuca götürmeye çalışacağız.

I. (1:1-5)

1:1-5

1İnsanlarca ya da insan aracılığıyla değil, İsa Mesih ve O'nu ölümler arasından diriltiren Baba Tanrı tarafından haberci atanan ben Pavlos'tan.

3Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere kayra ve esenlik olsun.

II. (1:6-10)

1:6-10

6Sizleri Mesih'in kayrası aracılığıyla çağıranı böyle kısa bir zamanda bırakıp bambaşka bir habere kayıvermenize şaşıyorum.

9Daha önce söyledik, şimdi yine bildiriyorum: Almış olduğunuz Haber'le çelişkiye düşen bir haberi size kim bildirirse lanetlensin.

III. (1:11-2:21)

1:11-24

11Sizlere belirtirim ki kardeşler, bildirdiğim Sevinç Getirici Haber insandan kaynaklanmamıştır.

12Çünkü ben onu ne herhangi bir insandan aldım ne de insandan öğretildim. İsa Mesih'in açıklamasıyla verildi bana.

2:1-10

3Benimle birlikte bulunan Titos bir Yunanlı olmaya karşın, sünnet edilmeye zorunlu tutulmadı.

4Aramıza sokulan bazı yalancı kardeşler yüzünden oldu bunlar. Onlar Mesih İsa bağlılığında sahip olduğumuz özgürlüğü hiç sezdirmeden gözetlemeyi ve bizi tutsaklığa sürüklemeyi amaçlıyorlardı.

5Ama Sevinç Getirici Haber'le ilgili gerçek sizin yararınıza korunsun diye bir an için bile onlara boyun eğmedik.

2:11-16

11Ne var ki, Petros Antakya'ya geldiğinde yüzüne karşı ona direndim. Çünkü o suçluydu.

15Doğuştan Yahudi olan bizler uluslardan oluşan günahlılardan değiliz.

16Ama kişinin ruhsal yasada sıralanan işlerle değil, Mesih İsa'ya iman ederek doğrulukla donatıldığını bildiğimizden biz de Mesih İsa'ya iman ettik. Ruhsal yasada sıralanan işlerle değil, Mesih'e iman ederek doğrulukla donatılalım diye... Çünkü ruhsal yasada sıralanan işlerle hiçbir insan doğrulukla donatılmayacaktır.

2:17-21

19Çünkü ben ruhsal yasa yoluyla ruhsal yasa karşısında öldüm. Öyle ki, Tanrı için yaşayabileyim. Mesih'le birlikte çarmıha çakıldım.

20Artık yaşayan ben değilim; bende yaşayan Mesih'tir. Şimdi bedende yaşadığım yaşamı beni seven ve benim için canını veren Tanrı Oğlu'na imanla yaşamaktayım.

IV. (3:1-4:31)

3:1-5

1Ey akli kıt Galatyalılar! Kim sizlere büyü yaptı? Gözlerinizin önünde Mesih'in çarmıha mihlandığı açıklıkla belirtilen sizlere.

5Sizlere Ruh'u sağlayan ve aranızda güçlü işler yapan Tanrı bunları ruhsal yasada sıralanan işleri yerine getirdiğiniz için mi, yoksa Sevinç Getirici Haber'i işitip iman ettiğiniz için mi yapıyor?

3:6-9

7Demek ki, iman kuralına bağlı olanlar İbrahim'in gerçek çocuklarıdır.

8Tanrı'nın ulusları iman kuralı uyarınca doğrulukla donattığını öngören Kutsal Yazı, Sevinç Getirici Haber'i İbrahim'e önceden müjdeledi: "Tüm uluslar sende kutlu kılınacak."

3:10-14

13Mesih bizim için lanetlenerek, ruhsal yasanın lanetinden bizleri özgür kıldı.

Çünkü Kutsal Söz'de şöyle yazılmıştır: "Tahtaya asılan herkes lanetlenmiştir."

14İbrahim'in kutluluğu İsa Mesih bağlılığında uluslara ulaşsın diye oldu bu. Öyle ki, vaat edilen Ruh'u iman aracılığıyla alabilelim.

3:15-18

17Şunu demek istiyorum: Tanrı'nın önceden onayladığı antlaşmayı, ondan dört yüz otuz yıl sonra beliren ruhsal yasa ortadan kaldıramaz. Böylelikle vaadi geçersiz kılamaz.

18Çünkü miras ruhsal yasadaki geliyorsa, artık vaat uyarınca değildir. Ama Tanrı, vaadi uyarınca bunu İbrahim'e sağladı.

3:19-25

24Demek ki, ruhsal yasa Mesih'in gelişine dek bizlere eğitmenlik etti; imandan gelen doğrulukla donatılalım diye.

25Ama şimdi iman geldiğine göre, bundan böyle ruhsal yasanın eğitmenliği altında değiliz.

3:26-29

26Çünkü Mesih İsa'ya iman yoluyla hepiniz Tanrı'nın çocuklarıdır.

27Çünkü Mesih'le birleşmek üzere vaftiz edilenleriniz Mesih'i kuşandınız.
28Öyle ki Yahudi ile Yunanlı, köle ile özgür, erkek ile kadın arasında hiçbir ayırım yoktur. Çünkü hepiniz de Mesih İsa bağlılığında birsiniz.
29Eğer siz Mesih'in iseniz, bu durumda İbrahim'in soyusunuz. Vaat uyarınca mirasçılar..

4:1-7

3Bunun gibi bizler de ruhsal yönden çocukken, dünyanın ilkel öğelerince tutsak edilmiştik.
4Ama vakit dolunca, Tanrı öz Oğlu'nu gönderdi. O bir anadan doğdu, doğumu da ruhsal yasa altındaydı.
5Öyle ki, ruhsal yasa altında bulunanları özgür kılsın ve bizler evlatlığa alınabilelim.

4:8-20

8Tanrı'yı tanımadığınız günlerde gerçek olmayan tanrılara kölelik ettiniz.
9Ama şimdi Tanrı'yı tanıdınız, daha doğrusu O sizleri tanıdı. Öyleyse nasıl olur da yeni baştan ilkel öğelerin cılızlığına ve yoksulluğuna dönersiniz? Nasıl yeni baştan onlara uşak olmak istersiniz?
19Sevgili çocuklarım, Mesih varlığınızda biçimleninceye dek yeni baştan sizinle birlikte bir ana gibi doğum sancıları çeken ben,
20şu anda yanınızda bulunmayı ve sesimin tonunu değiştirmeyi nasıl isterdim! Çünkü sizlere ilişkin şaşkınlık içindeyim.

4:21-31

24Bunlar dolaylı anlatımlardır. Bu iki kadın iki antlaşmayı betimlemektedir. Biri kölelik için çocuk doğuran Hacer'dir. Sina Dağı'ndan.
25Hacer, Arabistan'daki Sina Dağı'nı simgeler. Bugünkü Yeruşalim ona karşıt göstergeci. Çünkü çocuklarıyla birlikte kölelik etmektedir.
26Öte yandan göksel Yeruşalim özgürdür ve bizim anamızdır.

V. (5:1-6:10)

5:1-6

1Mesih bizi özgür olalım diye özgürlüğe kavuşturdu. Öyleyse özgür kişiler gibi dimdik durun ve yeniden uşaklık boyunduruğuna girmeyin.
4Ruhsal yasa aracılığıyla doğrulukla donatılmak isteyen sizlerin Mesih'le ilişkisi kopmuştur. Tanrısal kayradan ayrı düşmüş bulunuyorsunuz.
5Bize gelince Ruh bağlılığında, imandan oluşan umutla doğruluğu gözlemekteyiz.
6Çünkü Mesih İsa bağlılığında olana ne sünnet edilmenin, ne de edilmemenin bir yararı vardır. Önemli olan, sevgi yoluyla etkisini belirten imandır.

5:7-12

10Rab bağlılığında sizlere güvenim var; başka bir akla hizmet etmeyeceğinize inanıyorum. Sizi altüst edene gelince, o kim olursa olsun yargısını taşıyacaktır.
11Bana gelince kardeşlerim, sünnet gereğini yaymayı sürdürseydim bu güne dek katlandığım saldırıların bir anlamı olabilir miydi? Öyle olsaydı, haçın kösteklemesi sorunu da ortadan kalkmış olurdu.

5:13-18

13Kardeşlerim, sizler özgürlüğe çağrıldınız. Ancak özgürlüğü beden gereksiz istekleri doğrultusunda kullanmayın. Tam tersine, sevgi yoluyla birbirinizin uşağı olun.

16Şunu demek istiyorum: Vaktinizi Ruh yönetiminde geçirin; böylece bedenin gereksiz isteklerini doyumakla uğraşmazsınız.

5:19-26

24Mesih İsa'ya bağlı olanlar, utandırıcı tutkuları ve istekleriyle birlikte bedeni çarmıha mıhlamış bulunuyorlar.

25Eğer Ruh uyarınca yaşıyorsak, yaşam yolunda yürüyüşümüz de Ruh uyarınca olsun.

6:1-6

1Kardeşlerim! Eğer biri suçüstü yakalansa da siz ruhsal olanlar yumuşak huylulukla onu doğruluğa getirin. Kendi durumunuzu da göz önünde bulundurun; olmaya ki, sen de günahla denenesin.

2Birbirinizin yükünü taşıyın, böylelikle Mesih'in yasasını uygulayın.

6:7-10

7Kandırılmayın! Tanrı'yla eğlenilmez. Herkes ne ekerse onu biçecektir.

8Bedeninin gereksiz isteklerini hoşnut etmek için eken, bedenden çürüme biçecek. Buna karşı Ruh'u hoşnut etmek için eken, Ruh'tan sonsuz yaşam biçecek.

VI. (6:11-18)

6:11-18

14Ama Rabbimiz İsa Mesih'in haçından başka bir şeyle övünmek benden ırak olsun. O haç aracılığıyla dünya benim gözümde çarmıha çakıldı, ben de dünyanın gözünde.

15Çünkü ne sünnet edilmenin önemi vardır ne de sünnet edilmemenin. Ağırıklı gerek yeni yaratık olmaktır.

Galatyalılara Mektubunun Genel Çerçevesi2[2]

Dönemin Galatya bölgesi Anadolu'nun tam ortasında yer alıyor. Kuzeyde Bitinya ve Pontus bölgesine komşu, güneyde ise Pamfilya, Kilikya şehirlerine kadar iniyordu. Pavlus'un kiliseler kurduğu Listra, Derbe, İkonyum, Pisidya Antakya'sı yine Galatya bölgesi içindeydi.

Bu durumda mektubun bu bölgedeki kiliselere yazıldığını düşünmekteyiz. Pavlus Kıbrıs'tan geldiği zaman bu bölgelerden geçmişti (Elçilerin İşleri 13:4-14:25).

Bu Mektubun İ.S. 48 yıllarında, Yeruslaim Konsülünden (Elçilerin İşleri 15) hemen önce yazıldığı tahmin edilmektedir. Yeni Ahit'in ilk yazılan metinlerinden biri olup, tüm kilise tarihi içinde temel öğretilerin bulunduğu ve kiliseye teşvik veren bir mektup olmuştur.

Pavlus'un o bölgede Müjde öğretisi ile tanınması neticesinde pek çok Yahudi Pavlus'tan nefret etti. Böylece Pavlus o bölgeden ayrılınca bazı "Yahudi-Hristiyanlar" başka şehirlerden gelip Mesih'e iman etmiş olan herkesin halen Kutsal Yasa'yı tutması

gerektiğini öğrettiler. Yani tüm detayları ile Musa'nın zamanındaki gibi yapılması gerektiğini savundular.

Bu sahte öğretiler aynı zamanda Pavlus'un otoritesine karşı da savaşarak onun öğretisinin değerini düşürmeye çalıştılar. Onların kiliseye yönelik bu saldırısı etkili olmaya başlayınca Pavlus sert bir uyarı yazarak (1:8-9) onlara düşüş noktasına yaklaştıklarını hatırlatıp; mektubun başından sonuna kadar elçilik yetkisi ile Mesih'ten konuştuğunu vurguladı (1:1, 6:17). 1:11-24 ayetlerinde Pavlus bu Müjde'yi nereden aldığını savunurken hiçbir insandan (elçi) ders almadan sadece Tanrı'dan öğrendiğini hatırlatır. 2:1-10 ayetlerinde Pavlus'un elçiliğinin Yeruşalim'deki elçiler tarafından da onaylığını görmekteyiz. 2:11-21 ayetleri arasında Pavlus'un anlattığı olay Pavlus'un elçisel yetkisini anlamamız açısından önemlidir. Böylece Pavlus Tanrı'nın hoşnutluğu için çalışan bir elçi olduğunu belli eder (1:10; 5:11).

Mektuplarına şükran sözü ile başlayan Pavlus'un bu mektupta benzer bir giriş yaptığını görmüyoruz. Çünkü bu acil bir durum karşısında yazılan bir mektup olduğundan Pavlus hemen konuya girdi.

Böylece Pavlus sünnet, özgürlük, Yasa, iman, Kutsal Ruh hakkında yazarak onları Gerçek Müjde'ye davet etti.

6:12; 5:2-6 ayetlerinde sahte öğretmenlerin sünnet konusunda emir verir gibi ısrarcı oldukları belli oluyor. Pavlus ise sünnet olacıklara "Kutsal Yasa'nın tümünü yerine getirmek zorundasınız" diyerek uyarmaktadır (5:3).

4:11 ayetinde ise sadece sünnetin değil Musa'nın Yasası'na göre olan her şeyin yapılmasının öğretilendiğini okuyoruz.

4:21 ayetinde bu kişilerin Yasa altında yaşamaya çalıştıklarını; böylece 5:4 ayetinde ise Yasa aracılığıyla aklanmaya çalıştıklarını okuyoruz.

İnananların Mesih'teki özgürlüğünü çalmaya çalışan bu sahte öğretmenler dindar Yahudilerdi ve bir şekilde Mesih'e iman etmişlerdi (Elçilerin İşleri 11:2-3; 21:20; 15:1, 5).

Yahudi bir kişi Mesih'e iman ettiği zaman –kurban kesme konusu hariç- geleneksel Yahudi yaşantısını, kültür ve bayramlarını –kurtuluş için şart olarak düşünmeksizin- yaşayabilirlerdi. Diğer taraftan böyle kişiler Yahudi olmayan kimseleri kendileri gibi yaşamaya zorlayamazdı. Gerek Yahudilerden gerekse Uluslardan kimselerin aklanma kazanmak için Yahudi ilkelerine dönmesi Mesih'in çarmıhının boş olduğunu söylemek gibi olacaktı (2:21). Böylece Pavlus sahte öğretmenlerin öğretisinin gerçek dinden sapma anlamına geldiğine işaret etti (5:4; 1:6-9; 3:1).

5:13, 18 ayetleri de Hristiyan Özgürlüğünü doğru kullanmamız açısından yapılmış bir uyarıdır.

Diğer yandan Roma altında Yahudilik yasal olduğu için Yahudiler imparatora kurban kesmek ya da Roma'nın putlarına tapınmak gibi bir eyleme katılma zorunluluğu altında

değillerdi. Eğer uluslardan gelen imanlılar da dışardan Yahudi gibi yaşarlarsa onlara daha az baskı ve işkence (6:12) olacaktı –bu durum da bazen yerleşik kültürün gerçek din açısından bir engel ve ayartıcı olabileceği konusunda dikkatli olmamızı gerektirir.

Pavlus'un Pisidya Antakyası'nda verdiği vaazın (Elçilerin İşleri 13:16-41) Galatyalılar Mektubu içinde benzerliklerini görüyoruz. Yani Pavlus'un bu Mektubu yazmadan önce verdiği öğretisi ile bu Mektup'taki öğretisi aynıdır:

16-22/ İsrail'in Tanrısı bütün tarih boyunca günahkâr insanı kurtararak kendisine ait bir halk meydana getirmiştir. Bu ayetlerde atalardan (İbrahim) bahsediyor, Mısır'dan çıkıştan dolayısı ile Musa'dan, Samuel ve Davut'tan bahsederek Tanrı'nın tarih boyunca yaptığı işe dikkat çekilmektedir.

23-25/ Tanrı'nın gönderdiği bir habercinin İsrail'i kurtarmak üzere gelen Mesih'e dair tanıklığı.

26-31/ Mesih'in Müjdesi Yahudi olanlar ve bütün uluslar içindir. Ancak genelde Yahudiler Mesih'i reddettiler. Mesih dirildiğinde ise İsrail'in Kurtarıcısı olduğu ilan edilmiş oldu.

32-37/ Mesih'teki kurtuluş sadece elçiler dönemindeki vaazlarda değil, Mesih'ten önceki peygamberlerde Müjdelenmiştir.

38-41/ Bu Müjde'yi duyan herkes Tanrı halkına katılmaya davet edilmektedir. Ancak açık bir şekilde uyarılmaktadırlar. Yahudiler ve Yahudi olmayanlar Tanrı'nın Mesih'te yaptığı bu saçma işe (I.Korintliler 1:18-25) bakıp da iman etmezlerse peygamberlerin uyarıları onların başına gelecektir.

3[1]İçerik Şeması: Spirit of the Reformation Study Bible, Grand Rapids: Zondervan, 2003.

4[2]D.A. Carson, Douglas J. Moo, Leon Morris, An Introduction to the New Testament, Grand Rapids: Zondervan, 1992, 289-301; R.A. Cole, The Letter of Paul to the Galatians: an Introduction and Commentary, Grand Rapids: Eerdmans, 17-60; Walter Elwell, Robert W. Yarbrough, Encountering the New Testament, Grand Rapids: Baker, 296-301; Greshem Machen, The New Testament: An Introduction to Its Literature and History, Carlyle: Banner of Truth, 1976, 122-130.